

Az ifjúság hatalmas erő

A fesztivál megnyitó ünnepségéről

Április 4-én, hazánk felszabadulásának 21. évfordulóján a József Attila Tudományegyetem aulájában művészeti csoportok vezetői és tagjai, érdeklődő egyetemi hallgatók jelenlétében nyílt meg az Országos Egyetemi és Főiskolai Művészeti Fesztivál szegedi eseménysorozata, amelyen 36 hazai és egy külföldi felsőoktatási intézmény irodalmi színpadainak mintegy hétszáz képviselője vett részt. Az elnökségben helyet foglaló dr. Gombár József, a KISZ KB egyetemi és főiskolai osztályvezetője és Hans Jürgen Fischer, a greifswaldi FDJ küldöttség vezetője, a két vendég, dr. Wittman Tibor oktatási rektorhelyettes, a JATE Kulturális Bizottságának elnöke, dr. Márta Ferenc, a JATE pártbizottságának titkára, Oláh Miklós, a Csongrád megyei KISZ-bizottság iskolai osztályának munkatársa és Hevér László, a JATE KISZ-bizottságának titkára, és a hallgatóság előtt először Dancsó Mária bölcsészhallgató szavalt Borisz Szluckij Magyar tavasz, 1945 című versét, majd dr. Wittman Tibor beszélt megnyitójában az ifjúság előtt álló feladatokról. Idézte Engels megállapítását a reneszánsz nagyjairól, majd így folytatta: „Engels megállapítása ma is jogos, csak most a szocializmus teszi szükségessé a fiatalokban rejlő hatalmas erők felszabadítását.” Az ünnepi beszédet dr. Gombár József tartotta, aki átadta a KISZ KB üdvözlését a fesztivál

Elkezdődött. Az Országos Művészeti Fesztivál megnyitóján az aulában vezetők és résztvevők együtt hallgatták az ünnepi beszédet.

Az első két bemutatóról

Mintegy megnyitva az irodalmi színpadok bemutatóinak sorát, 4-én este az Egyetemi Színpadon ünnepi műsort adott elő a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem együttese. A renkívül sok szereplőt mozgató, modern megoldásokkal kísérletező rendező — Pápai László — munkája nem hozta meg a várt sikert. Reed könyvének címe a „Tíz nap, amely megrengette a világot” helyett bármilyen állhatott volna, hiszen az Októberi Szocialista Forradalom apropójára összeállított műsorban nemcsak a mintegy két évtizeddel később írt József Attila-versek hallhatunk, de Jevtusenko Akar-e Moszkva háborút című költeményét, amelyet csak erőszakkal lehetett ide berángatni.

A fesztivál első nagy sikere a vendégegyetem, a

Greifswaldi Ernst—Moritz—Arndt Universitát színjátászoinak ezen az esten bemutatott műsorához fűződött. Mint azt dr. Halász Előd professzor, a Bölcsész tudományi Kar dékánja hozzátudott és szellemesen elmondta bevezetőjében, a vendégek által előadott ún. „Moritatenek” erkölcsi tanúsággal megspékelt rémballadák voltak, amelyek gyilkosságot, rablást, szerelmi történeteket énekeltek meg. A színes, a játékos, groteszk előadásmódból az egész fesztivál résztvevőinek példát adó szereplők nemcsak kellemes énekhangjukkal, de természetes mozgásukkal is kitűntek. Rendezőjük Gunnar Müller Walddeck volt, akinek az előadás minden részletét egybehangoló munkája nem kis tehetségről tanúskodott.

Klasszikusok a fesztiválon

Április 5-én klasszikus görög drámákat láthattunk a Kamaraszínházban. Mindkét drámát Euripidész írta, sőt mindkettőt Iphigeniával volt kapcsolatban. A Pécsi Tanárképző Főiskola színjátászojai az Iphigenia Auliszban című drámából adták elő részleteket. Bármilyen tiszteletreméltó is volt a szándék, a megvalósítás nem volt sikeres. Nem tudni, hogy amúgysem túl hosszú darabból miért csak részeket, pontosabban egy részt adtak elő. Talán nem futotta többre erejükből? A szereplők beszéde és mozgása nem volt szinkronban: hol beszéltek, hol mozogtak, de sohasem egyszerre.

A Szombathelyi Tanítóképző Intézet Márkus Emília Színpada Euripidész előadása, az Iphigenia a taurosok földjén élettelibb, ügyesebb volt. Jó színpadkép, találó szereposztás eredménye a pergő, érdekesítő játék. Szép beszédével kitűnt Nádaí Éva és Szokoló Tamás. A szereplők mozgásában itt is zavaróak voltak a „görögös” pózok.

A harmadik „klasszikus” előadás, a Kilián György Repülőti Iskola műsora családost okozott a szigorúan, katonásan modoros fegyvelmi miatt, amelyben lefolyt a műsor.

Este került sor a Budapesti Orvostudományi Egyetem Timár József Irodalmi Színpadának bemutatójára, Ezio d' Errico A pad-jára. A dráma 19. századi, s talán ez is volt az oka a nagy sikernek. Ez az előadás volt a legjobb aznap, s Marton László rendező nagy érdeme, hogy egy „együttest” láthattunk, nemcsak kiváló egyéni alakításokat. Ha rangsorolnunk kellene az alakításokat (bár nem szívesen teszünk), Tóth Miklós (Fiatalszűz), Branyó Klára (Mite) és Timár László (Emberke) nevét emelnénk ki.

Az Egyesített Tiszti Iskola „A művelhető csillagokig” címmel egy korszerű, jó rendezői (Kéleti István) munkáról valló műsort mutatott be ezen az estén.

Simoncsics Péter

Helyszűke miatt lapunknak e számban nem tudunk foglalkozni az egyéni versenyzők: vers- és prózamonológ teljesítményének értékelésével. Az Apáthy és a Petőfi Kollégiumokban megtartott szívalóversenyek bírálatát, valamint a teljes és hiteles eredmény-listát a Szegedi Egyetem 1966. május 8-1 számában közöljük.

Szerkesztőség

Országos Egyetemi és Főiskolai Művészeti Fesztivál Szeged

Kopott harmónium, koponya, gertyartató. Az első este ünnepi műsorában a greifswaldi testvéregyetem tehetséges színjátászoí dallal hidalták át a nyelvi nehézségeket.

Dr. Jancsó Miklós

1903—1966

Április 20-án déli 12-órakor a szegedi egyetemek Dugonics téri épületének előcsarnokából kísérték utóljára dr. Jancsó Miklós professzort, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját, Kossuth-díjjal kétszeresen kitüntetett egyetemi tanárt, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézetének igazgatóját.

A ravatalnál a Szegedi Orvostudományi Egyetem Tanácsa, oktatói és hallgatói névében dr. Tóth Károly rektor, egyetemi tanár, az Egészségügyi Mi-

nisztérium nevében dr. Lukács Jenő osztályvezető, a Magyar Tudományos Akadémia nevében dr. Gömöri Pál professzor, az egyetemi MSZMP vb. nevében dr. Julesz Miklós professzor, az Egészségügyi Tudományos Tanács nevében dr. Sós József professzor búcsúzott az elhunytól.

Dr. Jancsó Miklóst a Szeged m.j. Város Tanácsa által adományozott díszsírhelyen, a Belvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. Sírjánál dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanár, Általános Orvoskari

dékan, a Gyógyszertani Intézet oktatói kara nevében dr. Kovács Tibor docens, az egyetem KISZ Végrehajtó Bizottsága nevében Annus János orvoskari KISZ-titkár, a külföldi ösztöndíjasok nevében pedig Emánuel Tetteh emlékezett az elhunytól.

Jancsó professzorban városunk kiemelkedő érdekmekkel rendelkező, vezető tudósát, gondolkodóját, tanítónak és embernek egyaránt a legjobbak közül való polgárát veszítette el. Emlékét így őrizzük meg szívünkben.

Hazánkban és külföldön: mindenütt, ahol ismerték nevét, nagyszerű munkásságát, mély megrendülés fogadta a hírt. Elhunyt dr. Jancsó Miklós akadémikus, kétszeres Kossuth-díjas egyetemi tanár, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézetének igazgatója. Halálával az orvostudomány egyik nagy, nemzetközi tekintélynek örvendő magyar tudósa távozott közülünk.

Jancsó professzor itt, a Szegedi Orvostudományi Egyetemen kezdte orvosi és tudósi pályafutását, egész élete összeforrt ezzel a várossal, ezzel az egyetemmel. Itt avatták orvosdoktorrá 1929-ben. Már ekkor, tudományos pályája kezdetén kemoterápiás jellegű kutatásokkal foglalkozott: 1928-ban kezdte meg azt a munkát, mellyel a kémiai anyagokkal való gyógyítás kutatását mind elméleti, mind gyakorlati vonatkozásokban új alapokra fektette. Zseniális módszerrel először bizonyította be ezen gyógyszerek direkt hatás-módját és ezzel párhuzamosan tisztázta a szervezet természetes védekező erőinek szerepét is.

Eredményei nyomán indult meg világszerte az a hatalmas arányú kutatómunka, melynek során megszülettek azok a hatásos gyógyszerek, amikkel sikerült Afrikában az addig óriási pusztításokat végző

álomkór-betegséget visszaszorítani.

Jancsó professzor sokoldalú kutató és tudós volt. Munkásságának általános jellemzője, hogy mindig alapvető fontosságú, új és elvi jelentőséggel bíró problémák kutatásával foglalkozott, — mint amilyen például a gyógyszerek és biológiai hatóanyagok kimutatása és láthatóvá tétele a seftekben, az A-vitamin

képződése és bomlása a szem ideghártyájában, a gyulladás és a fájdalomérzés gyógyszerrel és életlen problémái az érzékszervekben; A Szegedi Orvostudományi Egyetemen 1937-ben nyilvános rendkívüli tanárrá, majd 1940-ben nyilvános rendes tanárrá nevezték ki s rábízzák az egyetem Gyógyszertani Intézetének vezetését. Azóta:

huszonöt éve megszakítás nélkül volt igazgatója az intézetnek. Tudományos eredményeinek elismeréséül számos külföldi tudományos társaság, intézet tagja, tiszteletbeli tagja volt. A Magyar Tudományos Akadémia 1946-ban választotta rendes tagjai sorába.

Hatalmas tárgyi tudásával, kivételes egyéniségének személyes varázssal tanított: segített munkatársainak, tanítványainak, buzdította, lelkesítette őket a kutatómunka, az alkotás nehézségei között. Az egyetemi oktatómunkájában, előadásaiban mindig a tudomány legújabb eredményeire támaszkodott s a gyakorló orvos számára legszükségesebb tudnivalókat ismertette hallgatóival.

Nemzetközi rangú, elismert tudományos munkásságáért rendszerünk két ízben: 1948-ban és 1955-ben tüntette ki Kossuth-díjjal, majd tanári kinevezésének huszonötödik évfordulóján elnyerte a Munka Erdemrend Aranyfokozata kitüntetését. Államunk e kitüntetésekkel kifejezte egész népünk szeretetét és megbecsülését a tudós iránt, aki tudományos kutatóként s felnövő generációk oktatójaként, nevelőként egyaránt a legjobbak közül való volt s az egész tudományos világ elismerését kivívta.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Értekes vita a színjátászo ankéton

Napjaink színjátászaról beszélt dr. Hermann István a Színházstudományi Intézet kandidátusa azon ankéton, amelyet a fesztivál első napján rendeztek az aulában. A modern színpadi törekvéseknek az a sajátossága, hogy a tár-

sadalom totalitáshoz kapcsolódnak — fejtette ki, majd az öntevékeny együttesek jövőjéről beszélt. Az amatőr színjátásznak véleménye szerint népi lenniük kell alapulnia, a szereplőknek játszani kell és nem alakítani, mert az utóbbi esetben rossz színházat produkálnak — az amatőr színjátászs lelke a játékoság. A jelenlegi egyetemi színjátászs egyik legnagyobb hibája, hogy a hivatásos színházzal való versengést tekinti céljának, pedig az lenne a feladata, hogy visszaadja a színpadot a játékoságnak, és igazi nevelőforummá válják a jó mozgás, szép beszéd oktatásában.

A vitaindító előadás lényegre törő jellege és az izgalmas téma, ha nem is hosszadalmas, de érdekes vitát hozott. A hozzászólókat a játékoságon alapuló színjátászs kérdései, a rendező szerepe és a modern magyar dráma hiányának okai egyaránt érdekelték. Dr. Hermann István városaiban sok érdekes példával igyekezett alátámasztani nézeteit, bár a magyar dráma fejlődésének problémáit, hiányosságait ő sem tudta megnyugtató teljes-séggel megmagyarázni.